

Podpora kojení nezralého novorozence

Mgr. Jana Kučová, Ph.D.

Oddělení neonatologie, Fakultní nemocnice Ostrava

Dosažení plného kojení nezralého novorozence je výzvou pro zdravotníky i pro matky, které porodily předčasně. K naplnění tohoto cíle je nutné udržet laktaci matky často i několik týdnů, než budou zahájeny první pokusy o kojení. Do doby, než bude dítě schopné koordinovat sání, dýchání a polykání, je možné implementovat do péče o nezralého novorozence mnoho intervencí, které mohou následné kojení usnadnit. Jde především o kontakt skin to skin, orální motorické intervence a alternativní metody krmení. Opomíjená by neměla zůstat podpora emoční stability ženy a podpora kojení i po propuštění dítěte do domácí péče.

Klíčová slova: nezralý novorozenec, kojení, výživa, mateřské mléko, laktace, jednotka intenzivní péče o novorozence.

Support of breastfeeding a premature newborn

Achieving full breastfeeding of a premature newborn is a challenge for health professionals as well as for mothers who have given birth prematurely. To achieve this goal, it is necessary to maintain the mother's lactation, often for several weeks, before the first attempts at breastfeeding are initiated. Until the baby is able to coordinate sucking, breathing, and swallowing, it is possible to implement many interventions in the care of the premature new-born that can facilitate subsequent breastfeeding. It is mainly the skin-to-skin contact, oral motor interventions, and alternative feeding methods. Support for a woman's emotional stability and support for breastfeeding should not be neglected even after the child is released to home care.

Key words: preterm newborn, breastfeeding, nutrition, breast milk, lactation, neonatal intensive care unit.

Úvod

Pro matku, která nebyla na předčasně narození dítěte připravená, může být emocionálně velmi náročný zdlouhavý proces k dosažení kojení. Vyžaduje podporu zdravotníků, kteří mají jednotnou strategii. Snaha zdravotníků krmit dítě mateřským mlékem vlastní matky je obvykle úspěšná. Matky jsou podporovány v úsilí odstříkávat či odsávat mateřské mléko časně po porodu. Méně úspěšný se může zdát přechod od sondy k plnému kojení. V této cestě používají jednotky intenzivní péče o novorozence různé strategie. Ty mohou být do značné míry závislé na možnostech zdravotnického zařízení zajistit společnou hospitalizaci matky a dítěte nebo na možnostech matky trávit čas se svým předčasně narozeným dítětem. Při nedostupnosti matky pro své dítě je důležité

zvolit individuální postup, který minimalizuje riziko neúspěchu při přechodu ke kojení.

Výhody mateřského mléka pro nezralého novorozence

Mateřské mléko je optimální výživou pro nezralého novorozence. Přináší řadu zdravotních výhod, snižuje riziko komorbidit a dlouhodobě pozitivně ovlivňuje zdravotní stav dítěte (1). Z tohoto důvodu je nutná podpora přirozené výživy nejen u fyziologických, ale také u předčasně narozených novorozenců.

Překážku v kojení může představovat nejen fyziologická nestabilita nezralých novorozenců a nutnost dechové a nutriční podpory, ale také separace matky a dítěte nebo zdravotní komplikace u matky (2). Dosažení kojení nezralých novorozenců je možné zejména indivi-

duálním přístupem, který zohledňuje gestační stáří novorozence, jeho věk, přidružené nemoci, aktuální klinický stav a orálně motorické schopnosti sát. U matky je poté významným prostředkem k výlučnému kojení neomezený přístup k dítěti a intervence, související se zapojením do péče o dítě, což má pozitivní dopad na její psychickou stabilitu (2). Na druhou stranu však matka nesmí vnímat tlak na poskytování mateřského mléka pro dítě nebo kojení. Nedostatečné množství odstříkaného mateřského mléka nebo nezdařilé úvodní pokusy o kojení může matka vnímat jako selhání, což dále zvyšuje riziko neúspěšného kojení (3).

Jednotný přístup

Úsilí o kojení nezralého novorozence může zmařit nejednotný postup personálu.

Mgr. Jana Kučová, Ph.D.

Oddělení neonatologie, Fakultní nemocnice Ostrava
jana.kucova@fno.cz

Cit. zkr: *Pediatr. praxi.* 2023;24(3):200-204

Článek přijat redakcí: 11. 1. 2023

Článek přijat k publikaci: 26. 1. 2023